

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illetőközlemények, előfizetési és hirdetésidíjak küldendők.
Kéziratok nem adathatók vissza.

Felelős szerkesztő: Eder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Drágaság az alföldön.

Lapunk múlt vasárnapi számának vezércikkében „A magyar alföld és hazafiság” címe alatt megemlékeztünk arról, hogy itt a Magyar-Alföldön, ahol boldogságnak és megelégedésnek kellene honolnia, a nyomor és kétségbeesés tanyája van és mindez azért; mert a rettenetes drágaság elviselhetetlen és az az elviselhetetlen drágaság éppen a leghazafiasabb osztályt, a magyar középosztályt sújtja.

Előre kell bocsájtanunk, hogy azt a rendkívüli nagy drágaságot egyrészt a természeti csapások, a szárazság, a rovar és élősködő gombák, de legfőképpen az a körülmény idézi elő, hogy a természet által nyújtott kedvezményeket nem használjuk ki, nem állunk még azon nívón, hol Közép Európa művelt népei állanak — szóval a kultúra még ma is kezdetleges.

De mindezek dacára is összetartással és egy kis hatósági támogatással mégis csak lehetne enyhíteni ezen a hajmeresztő drágaságon és minden esetre a magyar állam érdeke az, hogy a magyar középosztályt megmentse végképeni elzülléstől: mert hiszen a magyar középosztálynak tradíciója

a magyar hazafiság — a magyar fajszeretetet.

Ha azonban a középosztály nyuzásáról, élelmiszer uzsoráról van szó, ebben a tekintetben nem kell messze menni; mert hiszen ez a mi szülővárosunk Csongrád ezen a téren is vezet. Hiszen számtalan esetet hozhatnánk fel, de feleslegesnek tartjuk annál is inkább, mert ez annyira köztudomású tény, hogy bizonyításra alig szorul; de mégis, hogy kézzelfoghatólag rámutassunk p. u. a szomszéd Szentesen, hol szintén nagy drágaságról beszélnek, 1 kgr disznóhús 1.56—1.58 fillér, holott itt nálunk 1.80 fillér. A 1 kgr szalonna nálunk 1.80 fillér — holott tessék elolvasni a Szegedi „Friss Ujság”-ot Szegeden kgrammonként kicsiben 1.70 fillér és nagyban p. u. egy oldal 1.40 fillér.

Budapesten akár melyik pályaudvarnál — hol rendszerint minden sokkal drágább, mint egyéb vendéglőkben, egy adag borju pecsenye 1.40 fillér, holott itt 1.60, de hiszen akkor: midőn a vendéglősök az élelmicikkeket — a húst, a zsirt és minden egyebet 15—20 százalékkal drágábban szereznek be, mint a budapestiek, hát ezen csodálkozni nem lehet.

Mi ezuttal az élelmiszerek halatlan magas árát akartuk csak itt kimutatni, eltekintettük a ruházati és egyéb más cikkektől.

Most az a kérdés, hogy ezzel az állapotokkal szemben miképpen védekezzünk? A védekezésnek ezer és ezer módja lenne ugyan, de a legegyszerűbb és a legbiztosabb az lenne, ha az összes fogyasztó közönség szövetkezne ezen nagy drágasággal szemben. Ma is azt mondjuk, dacára annak, hogy két szövetkezetnek a bukásában volt részünk — még pedig elég érzékeny, de azért ma is azt mondjuk, hogy bolt nélkül, egészséges vezetéssel csak egyöntetű szövetkezéssel szálhatnánk szembe a drágasággal. Mindazonáltal jól tudjuk, hogy csak falra hányjuk a borsót: midőn a szövetkezés eszméjét két szövetkezet bukása után felszínre hoztuk.

Utóvégre mégis csak a hatóságok jó akaratához kell fordulnunk, akiknek meg van adva az út és a mód, hogy ezt a rendkívüli nagy drágaságot mérsékeljék és ez által a végképeni elszegényedéstől — szóval a zülléstől megmentse a magyar középosztályt. Ez hazafias kötelességük is.

A fiatalok társadalmi védelme.

Beszéd.

Tartotta: **Dr. Koncz Mihály**,
kir. járásbíró.

Mielőtt Önök, mint a „fiatalok” szegedi felügyelő hatóságának tagjai, e minőségükben a törvény által előírt esküt letennék, szükségesnek tartom rövid vonásokban a fiatalok társadalmi védelméről szóló intézmények célját és jellegét, valamint azon célokat ismertetni, a melyeket az

TARICA

Régi dal régi dicsőségről.

De a kis fiu ártatlan lelkébe csillogó reményt öntenek a szavak és örült gyorsasággal fut vissza a táborba, a kegyetlen honvédek közé. Ott legelőbb is pártfogójával a daliás huszárral találkozik és felfokozott izgultsággal mondja:

— A vezér azt mondta; várjanak, bácsi, — de mintha elpirulna lelke e kis hazugságon melyet jó szíve sugalt mint egy önkéntelen ajkára néma megadással vezetetni engedi magát a vitéz által egy távolabb eső helyre hol vitéz hadiak némán ásnak egy sírgödört a fiatal tiszt, a muszka kém hült tetemének.

A kis fiu megérti a dolgot és megerednek könnyei amint sirva kérde:

— Hát már meglőtték ugy-e?

— Meg! — szólt a hős lakonikusan de hát miért sajnálsz kis fiam hisz a hazánk ellensége volt!

— Ellensége volt? álmétkodik a gyerek — no, ha az volt hát akkor ugy kellett neki! Menjünk!

S vigadtak tovább!

Amint a hajnal felvonta bitor sátorát és a kelő nap első sugarai rászórták fényüket a nyalka huszártáborra és megütödvé sikamlottak tova a fényes század csillogó egyenruháján, „ellenség” kiáltás ébresztette öntudatra a győzelemittas legénységet

— Körül vagyunk véve suttogják egymás közt a hadiak—megütözésről szó sem lehet a tulnyomó erővel szemben:

— Mi lesz most kis fiam? — szól a huszár kis pajtásához most, minket lönek ám agyon!

— Hát agyon lönek! — felelé a kis fiu ki ugylátszik egy éjszaka alatt melyet e hősek közt töltött már egészen megbárátkozott a halál rémes gondolatával.

E pulanatban riadót fujnak mindenki lovára pattan a kis fiu is ott ül már az ő védelmezője lován két izmos kar öleli őt át.

Mire a riadó végakkordjai elhangzottak akorra a félelmes huszársapat már keresztülvágta magát a bámuló ellenség sorai közt.

Dél felé járt az idő messze lovagol-

tak már nagyon. Egyszerre csak megáll a huszár s kérde a fiutól:

— De hát belőled mi lesz most gyermekem?

— Elmegyek magukkal bácsi s beálllok katonának.

— Nem, fiam! Kicsiny vagy te még nagyon, te belőled még ember is lehet! szólt a huszár és megfordulva lovát vágatva indult vissza a tajtékzó paripán, a kis fiu szülőháza felé.

Közel jártak már a faluhoz amikor egy domb mögött három elenséges katonával találkoztak kik sortüzet küldtek a futók után. A gyilkos golyók egyike mellkapcsába furódott a huszárnak és kiomló piros vére végigcsurgott a kis fiu ruházatán.

Félkezével befogta sebét a vitéz, a másik félel még egyszer vágta lova oldalába sarkantyuját s aztán mikor beértek a paróchiára kicsordult abból a nemes szivből az utolsó csöpp vér is s a hős vitéz élettelel bukott az agg tiszteletes lábai elé ki félkezével halálra ijedt fiát emelte ki a nyeregéből aztán pedig a halott huszár ölelte a földről.

Állam az ez irányú társadalmi intézmények támogatása s a fiatalok felügyelő hatóságainak felállításával, társadalmi és hivatalos uton, elérni kíván.

Európaszerte intézményesen biztosították már a fiatalok védelmét, sőt hazánk épen előkelő helyet vívott ki e téren, amennyiben a mi gyermekvédelmi intézményeink (az elhagyott gyermekek védelme) a külföldi érdeklődését méltán felkeltették és előkelő szakférfiak jönnek ez intézmény tanulmányozására végeztünk.

Abból az alapgondolatból indul ki a fiatalok védelme hogy a társadalom maga segítsen azokon, akik védelmére szorultak. Ez altruistikus szempont mellett azonban az a hasznossági elv is diktálta az illetékes tényezőknél ez intézmények megvalósítását, hogy társadalmunknak javára, mindenki javára szolgál az, hogy ha egy támogatás híján züllésnek való életet megmentünk a dolgozó társadalom számára. A tapasztalat igazolta paedagogiai törvény, hogy a gyermeklélek nevelhető, idomítható 24-25 éves koráig, vagy még tovább is fejlődőben van az emberi jellem, — végleges kialakulása csak e kor után következik be. — A mi társadalmunk olyan, aminővé mi a gyermeket neveljük. — Ha szabadnak neveljük őt, a lelke szabad lesz: ha elkenyerezetjük, elbizakodott, gögős lesz: ha nem tanítjuk meg takarékoskodni, elpazarolja vagyonát, ifjuságát, élete kincseit. Ha tisztán a reális életre tanítjuk őt, akkor lesz önző lelkű kalmár, aki legnemesebb javainkat is alku tárgyává teszi, anyagi szempontból fogja fel ideáljainkat, s nevet azon, aki haszon nélkül ideálkért küzd. — Ha azonban a reális élet talaján mozogva megtanítjuk őt lelkesedni ideáljainkért, a hazáért az emberiségért, mindenki közös jólétéért, akkor egész ember lesz belőle!

Hát akit nem tanítanak, nem nevelnek, akiről elfeledkeznek az anyai, aki elvesztette szülőit, akiről elfeledkeznek a társadalom, a haza, mi lesz abból? Akire nem mosolyog szerető anyai szem, akinek szülei a bűn fertőjében, vagy a rabszolga gondok lelket sorvasztó feketeségében élnek, mely elbénítja a lélek nemesebb erőit, úgy hogy elveszti érzékét tulajdon vére, gyermeke sorsa iránt is, vajjon mi lesz e gyermekből? Elzúlik, elfajul: kis lelke vadon nő fel: nincs aki a gyomort kigyomlálja belőle s lelke belsejét virágos keríté várázsolja; nincs aki utba igazítsa, aki az élet utain vadon tévelygőt a helyes útra vezesse, aki megtudja neki mutatni az erény, a becsület néző és küzdelmes, de mégis sikerre vezető útját.

Ismétlem Hölgyeim és Uraim, a társadalom olyan, amilyenné mi a gyermeket neveltük. — Ha bajok vannak társadalmunkban; ha vadul küzdenek az emberek az élet harcában egymás ellen a kenyérért, a jólétért, az elvekért ha forrong a gazdasági és politikai küzdelem; ha nincs aki szelítse a szenvedélyek uralmát; ha lapul az igazi tehetség, — a göggel párosult értelmetlenség pedig uralg; ha nyomorognak a milliók, telve vannak a börtönök, bizony tisztelt Hölgyeim és Uraim, mi magunk vagyunk ennek okai, mi magunk, társadalom!

Azért az ideálisták ama törekvése, hogy segítsünk magunkon, mentjük meg a megmenthetőket; a filantropok ama törekvése, hogy az emberszeretet erényének legmagas-

Másnap délután az agg tiszteletes fényesen eltemette fiának megmentőjét a fiatal honvédhuszárt.

Hajadonok vitték ki a temetőbe és olyan keservesen sirt mindenki amint énekeltek: „Rajta diszlik csákója és fegyvere szemfödelle: honvédi köpenyvel!

A kis fiú később halálának lerovásául szép lát ültetett életmentőjének sírdombja fölé most már szomorú fűz ág borul sírjára. Ez a vitéz huszár bánatos nótája.

(Vége.)

sabb hatványával, a gyermekszeretettel karoljuk fel a szenvedő emberi sarjait: a paedagogusok amaz igyekezete, hogy közösen, mi a társadalom és az állam neveljük a gyermeket, a büntető jogászok ama feladata hogy messzük le a társadalom testéről az atavisztikus hajtasokat, javítsuk a bűnösöket, mentjük meg a büntől a gyermeklelket, — ezek a törekvések jogosak!

Az állam, mikor e törekvések jogos és szükségszerű voltát felismerte, egyuttal belátta azt, hogy mai szervezetében gyenge arra, hogy mindeme nemes célokat az állami hatalom parancsoló erejével valósítsa meg. — Hiányzanak erre anyagi erői s gyenge és rideg erre mai bürokratikus szervezete. — Belátta, hogy a szeretet szavára van itt szükség, nem a hideg paragrafusokra, mert szeretet nélkül nevelni, javítani a társadalmat és az erkölcsöket fenntartani nem lehet! Azért fordult a társadalomhoz, Önökhöz, tisztelt Hölgyeim és Uraim! Azért fordult Önökhöz, hogy segít senek e nemes munkában, hogy segítségükkel élő valósággá lehessen tenni a szent célokat, a szent ideálokat! (Folytatjuk.)

ÜJDONSÁGOK.

— **Kinevezés a megyénél.** Kiss Árpád volt árvaszéki irattárost a vármegyei árvaszéki kiadói állásra nevezte ki az alispán Kiss Árpád helyébe pedig Farkas Lajos volt vármegyei irnokot helyezte.

Ifj. Piroska István. Egy igazi nagytehetségű fiatal festőművész hunyta le örök álomra szeméit a f. hó 1-én hajnali 2 órakor. Ifj. Piroska István városunk szülőtte, ki művészi hajlama és nagytehetsége folytán hit, dicsőséget volt hivatva hozni szülővárosának Csongrádnak, elhalt. Alig egy éve, midőn kiállítását szemléltük, midőn gyönyörködtünk nagy tehetségében, midőn reméltük, Csongrád ki szükkölködik nagy szülőttekben, egyetlen-egy Csemegei Károlyán a halhatatlan emlékü jogáson — codicatoron kívül, most ismét dicsekedni fog egy nagy festőművészszel, kiről fiatal kora dacára az ország legtehetségesebb művészei a legnagyobb elismeréssel szólottak, kinek szép, nagy és dicsőséges jövőt jósoltak.

Nagy népköltőnk: Petőfi Sándor az „Örült”-ben azt írja: „a halál azt mondja — csitt”. A halál elvágta fiatal életének fonálát, kihullott kezéből az ecset, megüvegesedtek művészi ihlettől égő szemei. Szervezetét megtámadta a gyilkos tuberkulosis, hasztalan volt minden emberi tudomány: édes anyjának gyengéd ápolása, orvosának odaadó társasága, napról-napra sorvadt, veszett. Egvedül vigasztaló, mi enyhíti szeretteinek fájdalmát, a megnyugvás, mellyvel a fiatal művész türe szenvedéseit. Maga mondta számtalanszor: „Mindenható Isten így rendelte el és ha Ő így akarja — így van jól”. Csendesen, megnyugvással türe a sorsát és csendesesen lehelt ki lelkét. Legyen áldott emléke! A mélyen sujtott édes anyja és hozzátartozói a következő gyászjelentést adták ki:

„Özv. Piroska Istvánné született Kádár Eleonóra úgy a maga, mint gyer-

mekei Kunczer Beláné született Piroska Mária és Margit, valamint az összes rokonság nevében fájó szívvel jelentő forrón szeretett fiának, illetve testvér, sógor és rokonnak Piroska István festőművésznek folyó évi július hó 1-ső napján, élete 27-ik évében hosszas betegség és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei a róm. kath. szertartás szerint f. hó 3-án d. u. 4 órakor fogtak a halottas háztól a róm. kath. sirkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 3-án reggel 7 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Csongrád, 1912. július 2. Aldás és béke porairal!

Szabó Sándor földbirtokos volt takarékpénztári igazgató, községi virilis képviselő, törvényhatósági bizottsági tag a m. hó 30-án 75 éves korában elhunyt.

Özv. Gassich Lajosné néh. Gassich Lajos áll. el. iskolai igazgató neje a f. hó 2-án 80 éves korában elhunyt. Béke porairal!

— **Esküvő.** Vári Antal társulati mérnök f. hó 13-án tartja esküvőjét Fábry Ilona tanítónővel Debrecenben.

— **Timon Zoltán megőrült.** Mint a lapokból olvastuk Timon Zoltán, ki egy időben nálunk mint szakaszmérnök működött, kit mindenki excentrikus tulajdonságairól is ismert, kit később az aradi felsőfoku ipariskolához igazgatóul neveztek ki, megőrült és mint veszélyes őrutlet az őrutlet házába vittek. Timon Zoltánt dacára annak, hogy sokat olvasott és nagy műveltséggel bírt, már itt nem tartotta senki rendes észjárásu embernek. Néha olyanokat tett, hogy valóban fel kellett róla tételezni, hogy egy kerékkel vagy több vagy kevesebb van a fejében. Így p. u. midőn Szegeden volt éjjelenként teljes meztelenül sétált az udvaron sőt mi több, ugyan ilyen mezben biciklizett az utcán, úgy hogy rendőrileg kellett figyelmeztetni, hogy ez az illemmel össze nem egyeztethető viselkedés ruházkodása, életmódja és minden viselkedése olyan különös volt, hogy előre lehetett tudni miszerint ha fokozatosan így halad — előbb-utóbb a Lipótmezőre jut, ami most be is következett. Mindazonáltal mint rendkívüli művelt, sokat olvasott, nagy tehetségű, talpig hazafias gondolkozásu és lelkiismeretes egyént sajnálunk benne.

— **Befizetési nap.** A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyulete csongrádi 358 számú fiókpenztára ma d. e 10-12 ig a Cs. Ip. K. E. helyiségében a tagok befizetéseit fogadja.

— **Nyilvános köszönet.** A csongrád és kiskunfélegyházi kereskedő ifjak által a népkerti szinkörben rendezett nyári táncvígvalma alkalmával felülfizettek: Kalmár Zoltán, Gellér Jakab, Robacsizky József, Kalmár Béla, Engel Mihály, Szendrői József, Némédi György, Lévai József, 2-2 koronát; Rosemberg Ede, Faragó István, Bátor Géza, Fináli Gyula, ifj. Dévai Sándor: 150-150 fill; Lévai Gyula, Bergl Manó, Révész Imre, Rosner Ödön, Lieberman Soma: 1—1 kort; Barna Henrik, Dr Svharc, Klein Miksa, Fodor Lajos, Régnér Zsigmond, Lovas Sándor, Wiedemann Lajos Steiner Imre, Neumann Ernő: 50-50 fill, mely nemesszivü adományokért

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, omészési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatásu. Természetes vasmentes savanyuviz.

Kapható dsványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

hálás köszönetet mond a rendező bizottság. A Csongrádi Kereskedők Egylete Könyvtár javára rendezett ezen mulatság jövedelméből az egylet pénztárának harminchárom korona jutott. Farkas Balázs kitűnő cigányzenéje mellett a legvidámabb hangulatban ért véget a kiváló virad-tig tartó sikerült mulatság.

— **Vegyvizsgáló állomás** Szentesen. Mint ismeretes, Szentesen egy vegyvizsgáló állomás felállításán dolgoznak az illetékes körök. A szentesi vegyvizsgáló állomás három vármegye, még pedig Csongrád-Csanád és Békés megyéknek a vegyészetre vágó ügyeit volna hivatva elintézni. Az állomás felállításának tervei már a befejezés felé közelednek és az ezen állásra kiszemelt Vertheim Aladár dr. alkalmaztatása sem ütközik ezidőszakra akadályokba, — amennyiben Vertheim Aladár dr.-nak sem gyógyszer-tára, sem semmiféle gyógyszer-alkalvó kereskedése, sem pedig olyan rokonai, akik mezőgazdasági cikkek elárúsításával foglalkoznának; nincsenek s így semmi olyan körülmény mely őt mint vegyész-t esetleg befolyásolná nem forog fenn.

— **Reform a csendőrségnél.** A csendőrségnél az egyenruházatban bizonyos reformot teremtettek. Mihelyt vizsgát tesz, három csillagot kap, az őrsvezető rang teljesen megszűnik s a 3 csillagos csendőr címzetes őrmesterré lép elő. A sapkájuk ezennel olyan lesz, mint a tisztoké, s a sapka, vékony piros zsinórral és sárga feketé aljú zsinórral. Az attilájukon nem lesz piros zsinór és felső zsebek sem lesznek rajta.

— **Gyermekgyilkos anya.** A szegedi rendőrség titkos följelentés alapján egy régi csongrádi bűnről rántotta le a leplet. Három évvel ezelőtt történt, hogy egy szerencsétlen cselédeány gyermekgyilkosságot követett el. A rendőri nyomozás a régi esetet teljes valójában megvilágította. Nagygyörgy Rozál három évvel ezelőtt Forgó Tamás tanyáján szolgált. Itt a kocssal szerelmi viszonya volt, amelynek szomorú következményei lettek, amit a szerencsétlen Rozál néhány hónap múlva kétségbeesetten tapasztalt. Hogy a szégyen elől meneküljön, felmondott Forgó Tamásnál és elment szolgálathoz Tekulics Sándor tanyájára, ahol senki se ismerte és ahol rendszerint teljesen egyedül hagyták a tanyán. A kétségbeesett leányzó itt borzalmas tette határozta magát. Egy napon, mikor senki se volt a tanyán, Nagygyörgy Rozál egy nagy kövel addig ütögette saját magát, míg szülési fájdalmak nem lepték meg. A kis magzatot pedig később a banyakemencébe dobta, hol porrá égette. A hamvát a szemétdombra dobta. Senki se tudta meg a leány borzalmas cselekedetét, csak most, három év múltán derült ki a sötét titok. A rendőrség maga elé idéztette Nagygyörgy Rozált, ki jelenleg Szegeden szolgál urival családnál. A leány pnteken meg is jelent a rendőrségen, hol Léderer Dezső dr. megvizsgálta. Borbola Jenő dr. osztályjegyző az orvosi vizsgálat után kihallgatta a bűnös leányt. Nagygyörgy Rozál mindent töreklően bevallott. Megölettem a gyermekemet, nem tagadom. A szégyen elől akartam menekülni. A beismerő vallomás után a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte Nagygyörgy Rozált.

— **Ellopott betétkönyv.** F. hó 2-án két, mintegy 9 éves fiú állított be a Tiszavidéki takarékbankba egy betétkönyvecskével, hogy az arra elhelyezett 50 koronát felvegyék. A fiúk viselkedése feltűnt a tisztviselőknél s ezért kérdőre vonták a gyerekeket. A gyerekek azt felelték, hogy egy idegen fiatal ember adta nekik át és várja őket kint az utcán. A tisztviselőknél gyanúja úgy látszik alapos volt, miért is telefonon rendőrt hívtak. A rendőrmester egy másik rendőrrel meg is jelent, de neszét vevén a dolognak az utcán várakozó idegen, a fiúk megbizottja

és futásnak eredt. A rendőrök utána s csak nagynehezen bírták a Bökény-aljban elfogni. Kiderült, hogy az illető Kádár Mihály 19 éves Tiszaujfalusi lakos csapos legény, ki egyik rokona tanyájából Szatmári Sándor kiskorú fiúval együtt az ablakon betörték a szobába, honnan 5 koronát és a takarékkönyvet ellopták. A szép reményekre jogosult fiatalokat a bíróság vette védő szárnyai alá.

— **Korona jelzése.** Az Osztrák Magyar Bank köriratilag figyelmezteti a vármegyék összes takarékpénztárait, hogy a váltók kiállításánál a koronát vagy K betűvel, vagy a korona teljes kiírásával jelöljék, mert a „kor” és „fill” jelzésű váltókat visszelszámítolásra nem fogadják el.

— **Juliusban soroznak.** A hadügyminiszter rendeletet intézett a hadkiegészítő parancsnokságokhoz s utasította őket, tegyenek meg minden előkészületet arra nézve, hogy július végén megtarthassák az országos sorozást. Azért tolták ki a terminust július végére, mert közbeesik az aratás időszaka és az aratási munkálatokat nem akarják a sorozással megzavarni. Természetesen a sorozást az új véderőjavaslat alapján tartják meg, mely szerint Magyarország 136 ezer ujoncot állít ki.

— **Miniszteri leirat a vármegyéhez.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett a vármegyéhez. Az izraelita vallású embereknek ugyanis a családi, illetőleg utóneve nagyon sok esetben kérdéses, mivel az újszülött nevével az anyakönyvvezető rabbi vagy szándékos tevédelemből, vagy véletlenül elfordítva írja be az anyakönyvbe. Arra hívja fel tehát a miniszter a vármegyét, tegye közzé, hogy az izraelita vallásúak akik utó, nevével nincsenek megelégedve és ezt a nevüket másra akarják változtatni: megtehetik ezt abban az esetben, ha legalább két tanút állítanak arra nézve, hogy őket egész életükön át azon a néven szólították, melyre nevüket változtatni akarják.

— **Esüst érem.** A Délvidéki Athletikai Cluboknak június hó 23-án Szegeden tartott atletikai versenyén Zubek Mihály szegvári áll. iskolai tanító, a gerely dobásból (43.2 méter) ezüst érmét nyert.

— **Országos vásár.** A szentesi országos vásár folyó hó 20. 21. és 22-én lesz megtartva. Vészmentes helyről mindenféle jószág felhajtható.

— **Pusztító jégeső.** Az elmúlt csütörtökön az ország sok részén viharok voltak és a jégeső óriási kárt okozott különösen a szőlőkben és a gyümölcsösökben. Sok helyen az aratási munkát is félbe kellett hagyni. Jégeső volt Szentesen, Kiskunhalason, Gyorokon, Somogygyében, Letényen, Szarvason, Zomborban és Szatmárnémetin.

Az én Öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér tenet elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” lilliomtej-szappan. Védjegy: „Steckenpferd”, készíti Bergmann et Co. czérg Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár- drogéria- illatszertár s minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan bevallik a Bergmann féle „Man era” lilliomtej-krémet fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindent kapható.

— **Vesztség egy községben.** Minszent-ről jelenté Szentes város hatóságainak a járási körorvos, hogy Derekegyháza járányosan lépett fel a vesztség, Figyelmezteti tehát a hatóságot az ovatoságra.

— **Tűz.** Folyó hó 5-én délben Váradi Jakab kereskedő Úri utcai háza udvarában egy melléképület leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kár mintegy 600 korona, mely biztosítás révén megtérül.

Nyilt-tér*)

A Csongrádi Ujság hírek rovatában megjelent cikkekre válaszul a Neuschvender testvérek amit elkövettek ahhoz azon tisztelt ur aki azt állítja, hogy berugva voltunk, nagyon gyenge elméjű, hogy azt elbírálja, különben is a kir. Jbíróság hivatalosa azt elbírálni, nem holmi hígvlejjű kakuk maáaraknak.

Neuschvender testvérek.

*)E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

280 1912 végrh. szám

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi hogy a csongrádi kir. járásbírósnak 1912 évi Sp. 17515 számú végzése következtében Dr. Vida Sándor csongrádi ügyvéd által képviselt Faragó János és társai javára alperes ellen 150 K f. s jár. erejéig 1912 évi június hó 12-én fogantatosított kielégítés végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1930 kor. fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. cséplőgép teljes felszereléssel, lóvak és lószekér és velőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírósnak 1912-ik évi V 2012 számú végzése folytán 150 kor fill. tőkekövetelés, ennek 1909 évi május hó 10 napjától járó 5 % kamatai, és eddig összesen 99 kor 40 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig, csongrádon adós tanyáján gyári dűlőben 207 szám alatt leendő megtartására 1912 évi július hó 12-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c 107 és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. és az 1908 XLI t. cz. 50 § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csongrádon 1912 évi június hó 29-napján.

Pajor Zsigmond
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetés.

A gazdasági gépmunkások kötelező biztosításáról.

Az 1912 VIII L cz. 5 § a értelmében minden gazdasági gép tulajdonosa bármint gazdasági gépe mellett alkalmazott összes munkásait az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségély pénztárnál köteles baleset esetére biztosítani.

A vizsgázott gépész vagy képesített gépkezelőt pedig a kezelteti munkás biztosító pénztárnál kell biztosítani.

Azon cséplő gép Tulajdonosok pedig akik pénzért vagy az eleséget gabona bizonyos részért másnak gabonáját csépléttetik el tehát a cséplést iparigazolvány szerűleg folytatják vagyis azok akik ezen Cséplési vállalatuk után III oszt. Kereseti adoval vannak megadóztatva az általuk a cséplő gépnél alkalmazott munkásokat baleset esetére az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségély pénztárnál (Tekulics Sándor ellenőrnél közszégházán kell bejelenteni.)

Betegség esetére pedig a kerületi munkás biztosító pénztárnál tartoznak biztosítani (Kovács Elemér jegyző Templom utca 13 szám. alatti lakásán.)

Csongrád 1912 július 5-én

Előjáróság

Hirdetés.

Értesitem az adófizető közönséget hogy Csongrád község 1912 évi közpénztári költségvetési előirányzata

közmunka
nagyreálti gazdasági
bukrosi birtokossági
járdaalappénztári
iskola
korház
szegény
fogyasztási

a másodjegyzi hivatalban az 1912 évi július hó 15-től kezdődő 15 napon keresztül vagyis július hó 27-ig közszemlére kívannak téve.

Ezen költségvetési előirányzatok ellen a község előjárónál a közszemlére kitétel ideje alatt írásban észrevételek adhatók be.

A költségvetéseket megállapító képviselő testületi rendes közgyűlés az 1912 évi július hó 29-én és a következő napokon fog megtartani.

Csongrád, 1912 évi július hó 5-én.

KOVÁCS
jegyző.

Hirdetmény

A Szegedi kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi hogy Csongrád vármegye területére az 1912/1914 évekre alakított italmérsi illeték felszólamlásbizottsága italmérsi illetékek első fokban történt megállapításai ellen törvényes határidőben az italmérsi illeték köteles felek által beadott felebbezések II. fokú tárgyalását folyó évi július 15-én reggeli 8 órakor kezdi meg a vármegye Székházban hol azok akik a pénzügy igazgatóság első fokban megállapított italmérsi illeték mérve ellen törvényes határidőben felebbezést nyújtottak be Személyesen vagy szabályszerű módon meghatalmazott közbenjövete mellett megjelenhet.

Csongrád 1912 július 5

KOVÁCS
jegyző**Hirdetmény.**

Az 1912 évi utadó kivetési adólajstrom 1912 évi július hó 8-ik napjától 1912 évi július hó 11-ik napjáig a számtisztviselő hivatalban közszemlére tették, hol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti az ellen azok kik ezen adónemmel a múlt évben is megróva voltak a lajstrom kitételének napjától azok pedig kik ezen adónemmel megróva nem voltak adótarozásainak az adókönyvecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszólamlásaikat az előjárásighoz benyújthatják,

Kelt Csongrádon 1912 évi július hó 4-én

KOVÁCS
jegyző.

Egy jó házból való fiú

tanulónakazonnal felvétetik **Váradi Jakabnál.**

Nagy raktár. Modern gépek.

Gőzeséplőgarniturák

magánjárók és nem magánjáró garniturák gyárilag javítottak

4, 6, 8 és 10 HP. Hoffherr, Magyar Állam, Shuttleworth stb.

alig használt gépek, továbbá magános 4, 6 és 10 HP. különféle gyárt máyu magánáró és huzatos lokomobilok Kellemes részletfizetés mellett kaphatók

Friedrich Testvérek
gépgyárában Temesvár**Állandó kiállítás**

Világhírű lakkokban és az összes létező színes festékekben. Megtekinthető **OSEH PAL** vas fűszer és festék kereskedőnél.

Festék őrleést díjtalanul eszközölk.

Ház eladás

Oláh Istvánnak a gazdasági ismétlő iskola mellett újonnan csupa téglából épült háza, mely áll 4 szoba, konyha, éléskamra, pince istálló, egy 300 négyzetözlből álló kerttel, szabad kézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal bármi kor.

Értesitem a **t. jogkereső** közönséget hogy **ügyvédi irodám**at Szivák tér 14 szám alatt a **Fekete Róza** féle házban megnyitottam.

Dr Miskolczy Ferenc
ügyvéd

Schvaroz József és Társa

Budapest. Váci-körnt 53. — Alapítási év 1884.

SZABADALMAZOTT

Ventzki gőztakarmány-füllesztő

65, 100, 1600, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 pere alatt.

Hordeozható Pálinkafőző Üstök

100, 400 liter ürtartalom.

Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angel marha és lónyíró gépek és ollók.

FELIX-GYÓGYFURDO.Téli és nyri gyógyhely. **Nagyvárad** mellett.)

Egész éven át nyitva

Európa leggazdagabb kénés hévvíz forrása, vízhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség

Csúsz, kőszőny, ischiás, izadmányek és női betegségek ellen.

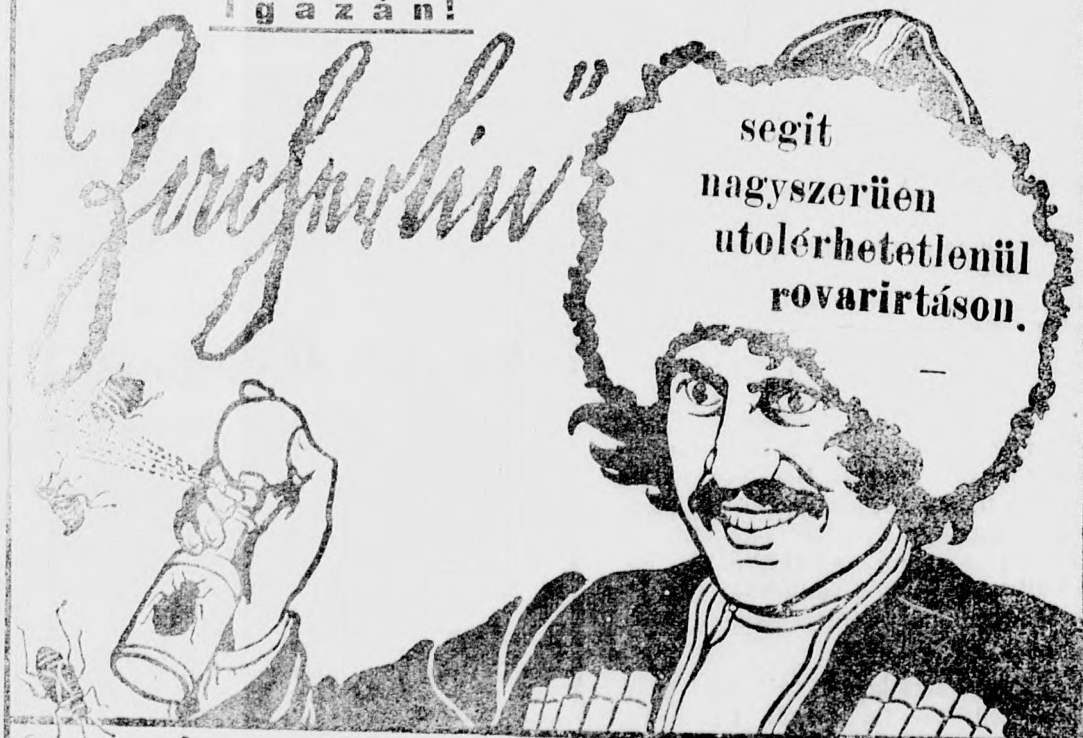
1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos **Felix-fürdő** gyógyforrásait, tükör kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, t. rsalgó, zongora és olvasó terem, kitérő vendéglők, állandó elsőrendű **cigányzene**, vasárnaponként **katonazene**, tennis pálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő, **16 személy vonat** közlekedik **május 1-től** a Felix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirtda, interurbán telefon.

Curtax es zenedij nincs.

Prospektust küld az igazgatóság.

Igazán!

Kaphatók:

CSONGRADON:

Keresztény fogy. szövetkezet,
Ifj. Hatvani György,
Piroska Ferenc,
Váradi Jakab
Klein Ferencnél.

SZENTESEN:

Dobrai Sándor,
Eisler Lajos
Horváth I. és Társa
Ifj. Kovács Sándor

KIS SZT MÁRTON:

Kádár József, Klein Adolf, Kövér Endre.